

JÖESTÉ!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
(CLUJ), Calea Regele Ferdinand 66.
Telefon: 61.

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Cluj, 1934. III. évfolyam
184. szám
Augusztus 15.

Szerda

Talán legenda,

talán a valóságban is megtörtént a potsdami molnár esete, de mindenestre lobogó lángu fáklya a törvények szentségének megvilágítására. Az az egyszeri német molnár büszkén vágta oda Fredericus Rexnek, a nagy porosz királynak: „Vannak még bírák Berlin városában”. És igaz volt, mert akármekkora hatalmat jelentett is a király, a törvények előtt még ő is meghajolt. Nem is vették el a molnár földcséjét.

Mondom, talán legenda ez az eset, de akkor is azt mutatja, hogy a törvény mindenkiel szemben törvény. És úgy van ez jól, ha az apró polgár nem inog meg ebben a hitében...

Es most lássunk egy másik példát. Ez sajnos, nem legenda. Rideg valóság napjainkból. A kalotaszegi közbirtokosság kisajátított erdejét a Semmitószék bölcs igazságérzetében viszszaadta jogos tulajdonosainak. Mindenki azt hihetné ezek után, hogy a törvény ereje előtt meghajlanak kicsik és nagyok. Nem. Manolescu Strunga alminiszter ur például, aki nemrég Kalotaszegen járt, állítólag kijelentette, hogy a Semmitószéki döntés ellenére is a földeket a szomszédos román községek használhatják és ha ez nem tetszik a kalotaszentkirályiaknak, menjenek Magyarországra. Szép szó, csak van egy kis mellékzongája. Az alminiszter ur kijelentése éles csorbát ütött a törvények szentségén.

Mert sem az alkotmány, sem más nemzetközi egyezség nem mondja, hogy bizonyos elemekkel szemben a törvények betartása nem kötelező. Sőt, az állam alaptörvénye világosan és félreérthetetlenül megmondja: „Románia minden polgára nemzeti ségre, fajra vagy vallásra való tekintet nélkül egyenlő jogokkal és kötelességekkel bír”. Hogyan képzelik most már a kalotaszentkirályi eset után némelyek — és tegyük hozzá szerényen: még néhány többé-kevésbé hasonló eset után, — vajjon élhet-e töretlenül a törvények szentségének hite a lakosság szívében? Nemcsak a kárvallott emberekről telerághat a fel, hogy megrendült a bizalom bennük, de erős a valószínűsége annak is, hogy a többségi fajtához tartozók nagyrészt is gondolkodóba ejthette efféle dolog. Hányszor idézzük: „Justitia regnorum fundamentum” igazság az uralom alapja. Aki akár az egyik, vagy a másik irányban letér erről az alapról, ne csodálkozzék azon, ha előbb, vagy utóbb kamatostól zudul vissza a fejére az igazságtalanság következménye...

Bitófára huzták a halálraitélt négy bécsi rendőrt

Faulhaber müncheni bíboros hercegérsek vádbeszéde a Hitler-rezsim ellen

(BÉCS.) Háromnapos tárgyalás után, az éjszakai órákban hirdetett ítéletet a bécsi vésztörvényszék a kilenc kampóskeresztes rendőr ügyében. Ezek az emberek, akik arra lettek volna hivatva, hogy a zendülő puccsistákkal szemben az állam rendjét és a közbiztonságot megoltalmazzák, tudvalevőleg átpártoltak a kampóskeresztesekhez és résztvettek a kancellári palota megrohanásában.

A késő délutáni órákban került sor a vád- és védbeszédekre. Az ügyész hazaárulással, lázadással és hűtlenséggel vádolta meg a kilenc rendőrt és ellenük a legsúlyosabb büntetést: a kötéllálati halál kiszabását kérte.

A védőügyvéd arra hivatkozott,

hogy a vádlott rendőrök tulajdonképpen áldozatok, mert az igazi bűnösök azok, akik ezeket az alárendelt állásban levő közbiztonsági alkalmazottakat árulásra és lázadásra csábították, tehát legelsősorban Rintelen volt római osztrák követ és Steinhäusel, a bécsi rendőrség helyettes főnöke.

A bíróság az éjszakai órákban vonult vissza ítélethozatalra és hosszas tanácskozás után hozta meg döntését. A vádlottak közül négyet kötéllálati halálra, kettőt élet-egytiglani fegyházra, kettőt 20—20 évi kényszermunkára, egyet 15 évi kényszermunkára ítélték. A halálraitélték kegyelemért fordultak Miklas elnökhöz.

te állandóan a legnagyobb veszélyben forog.

— En azonban, — mondotta —, tántoríthatatlanul ragaszkodom Krisztus parancsaihoz és most is azt állítom, hogy

a kampóskeresztesek által gyakorolt zsidóellenes módszerek Isten elleni bűnök, felháborítóak és barbárok.

A történelem bizonyítja, hogy a zsidóság igaztalan üldözött mindig utol érte végzetük.

A június 30-iki tömegmészárlás amelynek során a legféltetlenebb és legkegyetlenebb zsidóüldözőket legyilkolták, szintén Isten büntetését jelenti.

Mindenkit utolér a végzete, aki az Atya szent parancsai ellen vét. Megvan írva: „Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat!” Senkinek sincs joga szembehelyezkedni az Ő akaratával.

A NEMEZIS

(MÜNCHEN.) Németországban, ugyálszik, legalább egyidőre komolyan veszik Ausztria függetlenségét. Hitler letiltott mindenféle támadást Ausztria ellen és mert az osztrák kampóskeresztes légio vezérei nem akarták alárendelni magukat a parancsoknak,

közel százat letartóztattak, köztük Habichtot, Frauenfeldet, Hoffert és Wesert.

A letartóztatás ürügyül ugyan azt hozták fel, hogy az osztrák légio vezérei merényletet terveztek a Führer ellen.

Nyilvánvaló azonban, hogy ez csak ürügy, a légi lefegyverzésére. Az osztrák nácik nagy tömegekben menekülnek Svájcba, mert forró lett a lábuk alatt a „nagyszerű” Németország talaja.

A kampóskereszt elpusztít mindenkit, aki nem akar vakon engedelmeskedni. Ezt bizonyítja Röhm, Heines és a többi német kampóskeresztes vezér esete és most ujabban az osztrák légio esete is.

Kivégezték a négy rendőrt

A haditörvényszék halálos ítélete után a négy rendőrt azonnal a siralomházba vitték. Ügyvédjeik útján kegyelmi kérvényt adtak be Miklas szövetségi elnökhöz, de azt az elnök elutasította. A hatóságok közben megtették a szükséges óvintézkedéseket az esetleges zavargások megakadályozására. Megerősítették az igazságügyi palota őrségét és megketöltették az uccai őrjáratokat. A haditörvényszék udvarán tegnap éjjel 11 órakor végrehajtották a négy halálos ítéletet.

Borzalmas részletek

(BÉCS.) A négy halálraitélt rendőr kivégzéséről még az alábbiakat jelentük: Fél 12-kor fáklyafény mellett vezették ki a négy halálraitéltet a siralomházból a törvényszék udvarára. Az udvaron a villanylámpák el voltak oltva és a felállított akasztófák döbbenetes látványt nyújtottak. A fáklyák félelmetes árnyakat vetettek a régi kövekre és az összes jelenlevők borzadva szemlélték a bekövet-

kezendő eseményeket. Az udvar főbejáratánál az elítéltek hozzátartozói és barátai könyörögtek bebocsájtásért, azonban a fogházigazgatóság megreven elutasította őket. Az elítéltek a legnagyobb nyugalommal, lehajtott fejjel mentek a vesztőhelyre és anélkül, hogy egyetlen arcizmus is megrendült volna, adták át magukat a príbéknek.

Faulhaber a zsidóüldözésekről

(MÜNCHEN.) Faulhaber müncheni bíboros hercegérsek legutóbbi templomi beszédének közlését tudvalevőleg Hitler cenzurája

nem engedte meg.

A bíbornok hangsúlyozta beszédében, hogy amiért

az evangélium szellemében és a krisztusi parancsok értelmében a zsidók védelmére kelt, az éle-

Készül a világ legnagyobb mérnöki munkája: a Mont-Blank alatti alagut

Ötéven belül kész lesz a monumentális alkotás

(RÓMA.) A fáradságot nem ismerő latin génusz újabb óriási munkának elkészítésébe kezd.

A Mont Blanc alatti alagut régi tervét akarják megvalósítani.

Ennek a tervnek keresztülvitelével megszűnik az az óriási fizikai határ, amely a két testvért, a franciát és olaszt elválasztja.

A közlekedés a két ország között nagyon gyatra.

Össze-vissza csak néhány ország ut, az is a legkezdettebbek közül, bonyolult le bizonyos forgalmat ezen az útvonalon.

Éppen ezért úgy a francia, mintpedig az olasz kormány már régen felvetette a merész tervet, hogy a két szomszédos országot az Alpok alatt épülő tökéletes műtúrral kössék össze, amely biztosítsa a hegyekben uralkodó téli viszonytárgas időjárástól függetlenül a közlekedést.

A TERV RÖVID TÖRTÉNETE

Az eszme nagyon régi keletű. Még harmadik Napoleon foglalkozott vele.

1879-ben a francia kormány bizottságot küldött ki a helyzet tanulmányozására.

A munka gyorsan haladt, azonban a hamarosan bekövetkezett politikai zivatarok elmosták a folytatást. 1903-ban Barthou közmunakügyi minisztersége idején vetődött fel ismét a terv, Millerand akkori képviselő interpellációjára újból érdeklődni kezdtek a terv iránt. 1908-ban, amikor Millerand lett a közmunakügyi miniszter,

elrendelte a munkálatok megkezdését.

Mérnököknek egész hadserege esett neki titokzatos szerszámaival a Mont Blanc két oldalának, megmozdítottak a francia és olasz pénzérdekeltségek, de újból utolérte a végtet a zseniális tervet:

kitört a világháború s a gigantikus alkotás terveit elfelejtették a szörnyű vérözön közepette.

A Mont Blanc fehér ormait továbbra is szűzen, érintetlenül, magánosan állták tovább vártájukat a két ország határán...

AZ ÚJ TERV...

A mai tervnek semmiben sem hasonlítanak a régihez.

Csak az alagut iránya maradt változatlan.

A laikus bizonyára felteszi a kérdést, hogy miért éppen a Mont Blanc alatt vágják az alagutat, amikor köztudomás szerint ez Európának legmagasabb hegycsúcsa. A válasz egyszerű:

Mert a Mont Blanc-nak az alapja a legkeskenyebb és második, ami a legfontosabb, ha meghúznánk a képzeletbeli vonalat, amely Páris és Rómát összeköti, ez a vonal pontosan a Mont Blanc közepét szelne keresztül.

Az új terv szerint az alagutban nem lesz vasúti sín, hanem a lehető legmodernebb és legtekintetesebb autót fog keresztülvezetni rajta.

Az automobil az a közlekedési eszköz manapság, amely mindenhol kiszorította vetélytársát, a vonatot, a dombos vidékeken.

Az alagut franciaországi bejárata Chamonix-on lesz, az olaszországi pedig Aostán. Hossza 12.6 kilométer. Bejáratának magassága 1212 méter, kijárata 1360 méternyire van a tenger színe fölött. Iránya nem egyenes, hanem görbe. Mindkét bejáratához öt kilométer hosszú szerpentin vezet föl.

A TERV KERESKEDELMI MÉRLEGE

Pénzügyi szempontból a tervt finanszírozó pénzintézetek a lehető legoptimistábbakban ítélik meg a helyzetet. A két állam közösen negyvenmillió francia arany frankot szavazott meg a terv keresztülvitelére. Hogy a vállalkozók megtalálhassák számításait, tervbe vették, hogy minden, az alagutról áthaladó autó után

25 frankos díjat szednek. 25 frankot fizet az autótól az autótól minden egyes személy is. Kérdésül marad fenn, hogy ezekből

az összegekből befolyó összeg fedezni fogja-e a gigantikus emberi alkotás költségeit. A mérnökök úgy számítanak, hogy az Olaszországból Franciaországba, vagy Franciaországból Olaszországba utazó közönség egyharmada az új utat fogja használni, mert könnyebb, rövidebb és kényelmesebb. Azonban ezt a számítást semmi tényleges bizonyíték nem támasztja alá.

Bármiképpen álljon is a dolog, abból kiindulva, hogy évenként több mint egymillió 800 ezer ember lép át a két ország határát,

a mérnökök számítása szerint legalább

ötvenezer autóra, illetőleg kétszáz ezer személyre lehet számítani évenként.

Ebben az esetben a költségek teljesen fedezve volnának. De, mint mondtuk, ez a számítás minden reális alapot nélkülöz.

Ne felejtjük el, hogy a Panama-csatorna építésénél az előre számított költségeket 60 százalékkal felülmúlták a tényleges kiadások.

Urania Mozgó: A szöke méreg. Érdekes tartalmu film az exotikus kolóniák életéből, főszerepekben: **Clark Gable és Jean Harlow.** — JÖN! **Stan és Bran** világhírű vígjátéka: **FRA DIAVOLO.**

Arthur Gaeth amerikai professzor Romániába érkezett a kisebbségi kérdés tanulmányozására

(BUKAREST.) Keleteurópai tanulmányutja kapcsán Arthur Gaeth amerikai professzor

Romániába érkezett a kisebbségi kérdés tanulmányozására.

A tanár hosszabb időt töltött Csehszlovákiában és Magyarországon. Romániából Jugoszláviába, Bulgáriába,

Görögországba és Törökországba megy. A tanár ezelőtt is foglalkozott keleteurópai problémákkal, illetve azok gazdasági oldalával.

Most a kisebbségi kérdésnek a helyszínén való beható tanulmányozásához fogott.

Ennek eredményeiről előadásokat fog tartani Amerikában.

Országos nagygyűlést tartanak a katolikusok Kézdivásárhelyen

(KOLOZSVÁR.) Ez év szeptember első napjaiban tartják meg a katolikus nagygyűlést Kézdivásárhelyen, melyen a négy egyházmege

legkiválóbb reprezentánsai vesznek részt; mint a nagygyűlés szónokai és előadói.

Közöttük Resch Géza apátplebános Temesvárról, dr. Biró Venczel kegyesrendi tartományfőnök Kolozsvárról, dr. Barát Béla teológiai tanár, a Bathyaneum igazgatója Gyulafehérvárról, dr. Szalay Mátyás esperes-plebános Sepsiszentgyörgyről, dr. P. Imets Károly ferenczi tartományfőnök, dr. P. Boros Fortunát ferenczi tartományfőnök Kolozsvárról, dr. Gyárfás Elemér, a gyulafehérvári Egyházmegyei Tanács világi elnöke, báró Szentkereszt Béla képviselő Árkosról, dr. Paál Árpád, az Erdélyi Lapok főszerkesztője Nagyváradról,

dr. Bartha Ignác, a Katolikus Népszövetség jogtanácsosa Kolozsvárról.

A nagygyűlésen képviseltetik magukat a Katolikus Népszövetség, Szent Ferencz Harmadik Rendje és a Szent Kereszt Hadserege, valamint a Jézus-társasági atyák, mint a gyermekmozgalom irányítói.

A nagygyűlésen a katolikus élet alapvető kérdései kerülnek tárgyalásra az erdélyi katolikusok egyetemének leghivatottabb reprezentánsai részvételével.

— **PRÓBÁLJA MEG** talp és bőrszükségletét Kozák István bőrtüzletében, Cal. Reg. Ferdinand 25., (főpostával szemben) beszerezni. A legtartósabb minőségben, olcsó napi árban vásárolhat.

A közönség panaszai

Furcsa tünetek az üzleti életben

Fel kell hívnom a „Jóestét!” szerkesztőségének becses figyelmét egy nagyon izléstelen üzleti trükkre. Felhívom azért, mert nemcsak közügy, de a kereskedelem érdeke is az, hogy egy most felbukkanó tünetet eltiúsítsen a piacról.

Ez a különös üzleti fogás az, hogy egyes cégek értékesnek látszó bőlíkat, női karkötőörát, széket és ilyesmit ajándékoznak a vevőknek, ha az egy bizonyos összegben fciül vásárol.

Most kérdelem azt, hogy mi szükség van egy jó árucikknek értékesítésére ilyen ajándékozási fogásra. Vagy jó az árucikk és akkor bővíti ajándék nélkül is kitűnő, vagy vacak s akkor az az ajándékozott széklábbal megtoldva is silány.

Ha ez a trükk így megy tovább, akkor a cukorkás írógépszalagot, a papirkereskedő csokoládét, az órásvásznat, a divatáru cég hashajtót és a drogéria hozentráger fog ajándékozni vevőinek.

Szolid kereskedő nem dolgozhatik soha ilyen trükkökkel, legfeljebb arravaló ötletes reklámmal. Tisztelettel:

Egy mérnök, aki ajándékot kapott.

TEKE-SPORT

Eredmények. Vasárnapi Szent János kettőspályaverseny, amelyet Matador csapat rendezett 15 éves fennállásának ünnepségeire, rendkívül szépen sikerült. Matador 8-as csapatversenyt Meteor csapata nyerte 114 ponttal. Második: Jóbarát 97 pont. Harmadik Hercules 76 pont. Versenyen kívül a Matador—Csikók csapata játszott és 87 pontot ért el. A versenyen hét csapat vett részt. Matadorok diszjelenyőért folyó küzdelemben 180 játékos vett részt és 25 ponttal Székely László, a Meteor csapat elnöke nyerte el a győnyörű jelvényt. Második Lupu Dionisi az Iris tagja 20 ponttal. Harmadik, negyedik, ötödik, hatodik és hetedik díjakat 18 pontot elért Lórán Lajos (Matador), Kraft István (Meteor), German Mihály (Corvin), Veres Imre (Matador) Benyovszki József (Napraforgó) tagjai nyerték. Az ünnepségen 391 verseny 26 2159 kidobott golyóval és 3417 eltalált bábbal szerepelt. A lefolyt barátságos mérkőzés nincs beleszámítva. Legközelebb Matador jubileumi verseny a Turós-féle kettős pályán lesz. — **Tekéző naptár.** Szerdai Mured tekéző találkozó 1934 augusztus 22-ére, szerdai napra halasztott el. Csütörtök: Sapirta—Solld. Barátságos, Olteanu pálya. Vasas—Tempo Orosz-pálya. — A kerekdombi pályabajnokságot a kerület megrendezte és annak pályabajnoka Szilassy Ferenc (Turul) 25 ponttal. Első díj: Gaál Adám (Solyom), második díj Tóth Béla Avram Iancu. — A szövetség legújabb csapata Express Jara 96. csapat-szám alatt. Elnöke dr. Miron Marie. Székhelye Jara. Játékhelyük özvegy Kacsir Stefánné, Modern tekézőpálya.

**Hirdessen
a „JÓESTÉT!”-ben**

Muresan illemhelytisztítási vállalkozó, akit, mint baksisterroristát lelepleztünk, merényletet követett el szerkesztőségünk ablakai ellen, de gyáván megfutamodott

(KOLOZSVÁR.) A „Jóestét!” ez évi augusztus 4.-i számában cikket irtunk. Közérdekből persze és azzal a címmel, hogy:

„Baksis terroristák akadályozták meg azt, hogy a közönség a Szamosban fürödhessen.”

A cikk egy, a baksisra tempírozott körmű egyén ambíciójára koppintott rá. Az egyén neve Muresan Iosif. Foglalkozása: illemhely puccolási vállalkozó. Muresan ezenkívül villatulajdonos a Szamosparton és vagy ettől a tényről, vagy főfoglalkozása illatától megköttyegesedett és azoktól, akik a „birtokán” keresztül a Szamosra mentek fürdeni, minden hatósági engedély nélkül saját zsebe javára vámot szedett.

Muresant tehát lelepleztük.

De nem csak lelepleztük, de lapunk augusztus 8.-i számában nagyobb cikkben hívtuk fel a hatóságok figyelmét a köztisztasági férfiú piszkos üzemleire.

Muresan persze, hogy próbálkozott mosakodni is, de még jobban bemártotta magát, mert kiderült, hogy minden vonalon a szabálytalanságok sorozatát követte el.

Igy:

1. Fa-villáját mérnöki engedély nélkül építette.

2. Zug korcsmát nyitott.

3. Semmiféle jegyadót, se művészetit, sem vigalmat nem fizet a vámbaksis szedése után.

Ezek után Muresan ur megdühösödött. Kövér kis emberke létére alaposan. Felült a 81.-es számú bérkocsira. Elhajtatott a Marianum épületében levő „Jóestét!” szerkesztősége elé. Tegnap délután.

Muresan, aki eddigi „tevékenységeiben” — tekintettel főkéntési mivoltára — nem volt óvatos... ezután alaposan meggondolt haditervet dolgozott ki.

Először is kileste, hogy a kiadóhivatalból eltávozzanak a rikkancsok. Azután terepszemlélet tartott. Lábujhegyen belopakodott a szuterénben elhelyezett szerkesztőség ablaka elé és ott hősi pózban megállt.

Megállt, mintha várna valakit.

De nem várt... sőt ellenkezőleg! Mikor aztán látta, hogy tiszta a levegő...

nagyot ordított, kettőt hármat kurjantott és a harci kiáltásain megbátorodva a kezében levő husánggal végigzúzta az ablakokat.

A csörömpölés azonban nagyon a bátorságára szállott, mert a pillanatok alatt lepergő működés után eszeveszett szaladásnak iramodott.

A kirohanó fiatal és nyurga nyomdászok már csak azt látták, hogy Muresan

olyan gyorsan gurul az uccán álló 81.-es kocsihoz, mint a hegytetejéről lerugott lopótök... hajts! ordította.

Ezután a gyáva viselkedés és brutális merénylet után természetes dologként következik az, hogy a Muresannal még nem végeztünk. Most jön a rendőrség, ahova feljelentést tettünk, de egyúttal kénytelenek leszünk alaposan átnézni az erkölcsi bizonyítványokat,

amelyeknek felhasználásával Muresan pozíciót nyert az illemhelyek rendbentartása körül.

Elvégre ez egy olyan városi félhivatalos működés... bizalmi állás, de főleg jövedelmező, csak éppen gusz-tus kell hozzá.

Szobrot emelnek Bécsben egy önfeláldozó szobaleánynak

(BÉCS.) Bécs városa emlékszobrot emelt egy Manherthe Margareta nevű szobaleánynak, aki saját élete árán mentette meg gazdája rábizott gyermekeinek életét.

A szerencsétlen lány sétálni vitte gazdája néhány hónapos kislányát és hároméves kisfiát. A kislányt tolt maga előtt, míg a fiú a kocs mellett ment. Amint egyik utkeresztződésnél az uttesten haladtak át, autókamion száguldott feléjük, amely elgázolással fenyegette őket.

Ekkor Margareta hirtelen mozdulat

a kis fiút is a babakocsiba dobta és kilökte az ut szélére.

Annyi ideje azonban már nem volt, hogy saját életét is megmentse és a következő pillanatban a

hatalmas gépkocsi kerekei alatt volt, ahonnan teljesen összeroncsolva huzták ki. Kórházbevitelében meghalt.

A bécsieket annyira meghatotta a saját halálával két kisgyermek életét megmentő lány önfeláldozása, hogy amint valaki megpendítette azt, hogy

szobrot kéne neki emelni, mindjárt akadtak, akik gyűjtést indítottak a szoboremelés céljaira.

Bécs város társadalmának összes rétegeiből hamarosan összegyűlt a szükséges összeg.

A siremlék elkészítését 37 szobrászművész pályázta meg, akik közül — a benyújtott tervrajz alapján — Joseph Riedl fiatal szobrászművész nyerte el a megbízást.

Második öntözőgépet is vásárol a város

(KOLOZSVÁR.) Nyaranta sűrűn hangzanak el panaszok a lakosság részéről, hogy egyes uccák valóságos porfökhőben usznak. A város vezetősége természetesen nem orvosolhatta százszázalékosan a panaszt, mert csak egy motoros öntözőkocsi-val rendelkezik, amellyel lehetetlen volt a sérelmezett helyeken fellelcsolni az uttestet.

Az előző interimár bizottság az elmúlt évi költségvetésbe jelentős összeget vett fel új motoros öntözőkocsi vásárlása céljaira. Az elgondolást nem lehetett végrehajtani, mert amikor árlejtésre került volna sor, megfélebbítették a tanács határozatot a város sorsát „szívükön” viselő politikusok, azon a címen, hogy a város mai helyzetében nem engedhet meg anynyi luxust magának, hogy motoros locsológépet vásároljon

s így ezen a címen a közigazgatási bíróság, mint gyámhatóság, eltiltotta a város vezetését az említett gép vásárlásától.

A jelenlegi interimár bizottság szintén felvette a költségvetésbe a tavalyi tételt

a tavalyi előirányzattal s a vásárra vonatkozó árlejtést a törvényes formák betartásával most tette közzé.

Ha akadály nem merül fel közben, rövidesen üzembe is kerül az új locsológép.

Ezzel a megoldással, ha nem is egészben, de jelentősen enyhíteni lehet az eddigi tarthatatlan állapotokon, amelyek uccáinkon uralkodnak.

Különös történet a szerelmes fiúról és a féltékeny testvéréről

(KOLOZSVÁR.) Az eset a negyedik kerületi rendőrségen zajlott le. Ugy kezdődött, hogy négy ember berohant, kiabáltak és nem hagyták szóhoz jutni a komiszárt. Jó tíz perc telt el, ameddig meg lehetett tudni, hogy a hirtelen-látogatók mit

is akarnak tulajdonképpen a rendőrségtől...

A főszerepet egy magából kikelt 35 éves asszony játszotta. Kiabált, mert így hatásosabbnak gondolta előadását...

— Komiszár ur, ez a nő, — és a

mellette álló husz éves hölgyre mutatott — elcsábította tőlem az öccsém. Amióta az öccsém megismerkedett vele, azóta folyton veszekszik velem, nem hagy békén s el akar költözni... mindennek lehord... És ez a nő... ez a... ahol talál, örökké utánam kiabál, azt mondja, hogy... ezt már szégyellem kimondani... rossz nőnek mond.

— Nem igaz! — veszi át a szót az epizódszereplő, a csinos barna csabító. Ő kiabál utánam, ő nem hagy békén... jó, hogy itt vagyunk... legalább a kapitány ur elcsendesíti...

Ezután már csak pontokat tobténén, hadd gondolkozzák az olvasó... mert ami most következett, azt nem lehetett ellesni. Leírni még kevésbé... Először az első panaszos asszony apja szólalt meg, illetve meg akart szólalni... de... a zűr-zaváros kiabálástól nem hallatszott a hangja... Végre még is elordította magát:

— En beszélek! Hallgassatok!

Pillanatnyi szünet. Végre a komiszár is szóhoz jut és kijelenti:

— Azaz, rajtam a sor... mit akar nak?

És itt következett a magyarázat, amely végeredményben abban áll, hogy a 35 éves nővér féltette az öccsét a szerelemtől. El is mondotta:

— Ugy vigyáztam rá, úgy gondoztam, úgy neveltem, mint a gyermekemet... még csak huszonöt éves... és elcsábították... ez a nő mindennek az oka...

— Igaza van... — vágott közbe a kapitány. — Huszonöt éves korban már szabad szeretni, menjenek haza! Más dolgom is van... Ne járjon annyit a szájuk!...

— Nem mész egy tapodtat sem! Most én beszélek! — rontott bele a beszédbe az apa, de szavainak hatását ellensúlyozta a kapitány kiutasító felszólítása.

A négy panaszos a kerületi rendőrség ajtaja előtt tovább veszekedett... Egy rendőr utánuk ment és eltávolította őket...

A főpanaszos visszarohant:

— Feljelentem!

— Álljon csak oda a sarokba — mondotta a kapitány —, forduljon befelé, gondolkozza ki magát... sirjon, ha jól esik. Látom, nem sürgős a dolga. Nekünk sem...

— De...

— Ráérünk.

Az asszony úgy tett, ahogy az utasítás szolt: befordult és sirt. Jóideig állt egyhelyben. Aztán el akart menni... csak kosaráért..., mert a gyerekek se tudják, hol van...

— Engedjen el, kapitány ur!

— Ráérünk.

De amikor elfogyott a panaszos könnye és elcsendesedett, egy rendőr udvariasan kinyitotta előtte az ajtót:

— A viszontlátásra... (p. j.)

— Oszítja az esztendőket az olasz államvédelmi bíróság. Rómából jelentik: A január 1-étől július 1-éig terjedő időközben az államvédelmi különbíróság előtt 18 bűnpört folytattak le katonai titkok elárulása ügyében. A tárgyalások most 29 ember elítélésével értek véget. A vádlottakra igen súlyos büntetéseket róttak ki. Egyiküket életfogytig tartó kényszermunkára ítélték, három vádlott egyenként 25 évi, egy 24 évi, három 20 évi, egy 17 évi, egy 16 évi és öt 15 évi kényszermunkára szóló ítéletet kapott.

TIGRIS

A KELEPCEBEN

Regény. Irta: J. H. SMITH

(56)

— Illing detektívfelügyelő vagyok, mutatkozott be — Lady Willit Grace megkért, hogy nézzek körül, mi újság Olburn Hillben. Ha nem zavarnám, szeretnék körülnézni a kastélyban, Lady Grace mesélte, hogy milyen szépen van berendezve. A kulcsár majdnem a földig hajolt.

— Nagyon sokat hallottam már a felügyelő urról az öccsémről, aki a rendőrséghez van beosztva és boldog vagyok, hogy megismerhetem. — Hangjában őszinte öröm csengett. — Ha megengedi, személyesen fogom körülvezetni — és sietve vette elő a kulcsait.

— Nagyon rendes ember lehet, — gondolta Richard, örömmel nézve a hajdani inas intelligens arcát és magas, izmos alakját, amint előre ment, hogy sorra nyissa az ajtókat. És Brown, boldogan, hogy a Scotland Yard híres emberével beszélhet, még a szokottnál is bőbeszédűbbé vált. Nagyon jól ismerte a kastélyt és látványosan szerette is, élvezettel magyarázta a különböző építészeti stílusokat, — mert Olburn Hill nem egyszerre épült fel, minden gazdája toldott hozzá — élvezettel magasztalta a valóban gyönyörű, ritkaság-számba menő antik butorokat és képeket.

Illing gyönyörködve nézte Grace otthonát. Műértő szemmel élvezte a felhalmozott értékeket, de közben mindig arra kellett gondolnia, hogy ez a sok szépség mind csak arra való, hogy a lord legnagyobb kincsének megadja a kellő keretet a szépségéhez. Vajjon mit szólna Grace, ha tudná, hogy itt van Olburn Hillben?

A kulcsár nem vette észre, hogy vendége nem szenteli neki teljes figyelmét. Most éppen Lord Willit nagy dolgozószobájába értek és a kulcsár a hatalmas bronzcsillár méreteit méltatta. Illing figyelmét azonban az ablak melletti falon álló könyvtár kötötte le. Ott pole volt egymás fölött, régi mahagónifából, rajtuk elsárgult kötetek állottak, családi krónikák és más összegyűjtött följegyzések gyönyörű rendben tartva, mindegyiknek hátán kis cédula, sorszámmal ellátva.

— Ez a könyvtár régebben a londoni palotában állott, — magyarázta Brown, látva Richard érdeklődését. — Három évvel ezelőtt a lord antik könyvszekrényt állított a helyére, mert úgy vélte, hogy a régi írássoknak Olburn Hillben van a helyük. Ezek mind a régi Willitekről szóló krónikák és az ő feljegyzéseik. Itt van leírva a kastély kísérteties lovagjáról, a keresztes vitézről szóló legenda is — egy foszladozó, zöld selyembe kötött könyvre mutatott és éppen neki akart kezdeni a szerencsétlen lovag történetének, mikor Illing félbeszakította.

— Adna nekem egy pohár vizet, kedves Brown ur? Gyors iramban jöttem Londonból és úgy kiszáradt a torkom, hogy már alig tudok beszélni, — nagy művészettel köhögni kez-

dett, de közben pillanatra sem vette le szemét a felülről is, alulról is harmadik sorban lévő könyvről, amely a keresztes lovag történetét tartalmazta és a 42-es számot viselte.

A kulcsár szolgálatkészen sietett el és Illing egy pillanatra határozatlanul állott.

— 42/3, — mormogta elgondolkodva — és Holl Peter 12-én a bátyjánál volt!

Még egy kicsit habozott, aztán biztos kézzel vette ki a zöldselyem kötetet és a másik percben már kezében tartotta a Holl Peter által szeptember 12-én bérelt székéről szóló

letétjegyet.

Mire a kulcsár lihegve visszaért, a kötet már a helyén volt.

Illing lázasan hajította fel a kitűnő vizet.

— Nagyon jól esett, hálásan köszönöm, — mondta a poharat visszaadva. Aztán egy eszmétől megkapva, így szólt:

— Azt hiszem, még nem adtam át Lady Grace üzenetét. Arra kéri, fűtessen be a kastélyba, mert holnap, — nem, holnapután megérkeznek Olburn Hillbe.

(Folytatjuk.)

Halálos tiltott műtétet végzett egy bába-asszony, de megszökött a letartóztatás elől

(NAGYVÁRAD.) Öt nappal ezelőtt beszállították a helybeli bába-kezdébe Majoros Sándorné Össitepi asszonyt. Az asszony állapota nagyon súlyos volt és az orvosok megállapítása szerint abortust hajtottak végre rajta. Három nappal ezelőtt a szerencsétlen nő a leggondosabb orvosi kezelés dacára is meghalt és pénteken délután eltemették. Szombaton délelőtt aztán váratlan fordulat állott be az ügyben. Az ügyészség értesítést kapott, hogy Majoros Sándorné egy Bánfiné nevű bábaasszony hajotta

vége a tiltott műtétet és így őt terheli felelősség az asszony haláláért.

Az ügyészség azonnal intézkedett és pár óra múlva sikerült az értesítés helyességéről meggyőződni. Nevelőtanácsos soros ügyész vette kezébe az ügyet, aki

elrendelte az exhumálást.

A délután folyamán dr. Berariu orvosszakértő és az ügyészség kiszállt a helyszínre és a holttestet exhumálták. A tiltott műtét végrehajtásával vádolt Bánfinét még nem találták meg.

Elszámolási egyezményt kötött Ausztria és Németország

(BERLIN.) A német birodalmi bank és az osztrák nemzeti bank között elszámolási egyezmény jött létre. Az egyezmény értelmében az osztrák nemzeti banknál a német birodalmi bank javára külön számlát létesítenek és az osztrák cégek a német eredetű árua valamennyi fizetést schillingben erre a számlára teljesítik.

Az e számla javára majdan befolyó schillingösszegeket a Né-

metországba irányuló osztrák áru bevitelének lefizetésére használják fel.

Az egyezmény végrehajtása érdekében a birodalmi devizagazdálkodási hivatal aug. 10-i hatállyal elrendelte, hogy az osztrák árukra történő fizetés kizárólag olyan módon teljesíthető, hogy birodalmi márkával való fizetés ellenében a megfelelő schillingösszegeket a birodalmi banktól kell megszerezni.

Véresre vert a tömeg egy nőhódító fiatalembert, aki miatt két nő követett el öngyilkosságot

(BUDAPEST.) Csütörtökön délután Pestszenterzsébeten a Vécsey ucca 50. számú házban Illits Lujza 15 éves tanuló és Benzo Anna 15 éves munkáslány

lugdóoldattal kevert szalmiakszesszel megmérgezték magukat, mert mind a ketten egy fiatalemberbe voltak szerelmesek.

Amikor a két haldokló leányt a

mentőkocsiba tették, az egybegyűlt kíváncsiak közül valaki felismerte azt a fiatalembert, akiért a leányok megmérgezték magukat.

A tömeg megtámadta a fiatalembert, agyba-főbe verte, úgy, hogy véresen menekült el az eset helyéről.

A leányok életbenmaradásához semmi remény.

Angol hadihajók dalmáciai látogatása

(BELGRÁD.) Az angol földközi-tengeri hajóraj Fisher tengernagy parancsnoksága alatt szeptember elsején Dalmáciába érkezik.

Az angol hajók sorra meglátogatják maradnak jugoszláv vizeken. a nagyobb kikötőket és egy hónapig

Százézer év előtti őskori állatok maradványaira bukkantak Nagykanizsán

(NAGYKANIZSA.) Körülbelül egy évvel ezelőtt Schless István Salzburgban élő nagykanizsai származású dúsgazdag ember

25 ezer pengőt adományozott Nagykanizsa városának azzal, hogy ebből az összegből építsék fel Magyarországon legnagyobb emlékművét.

Az volt a kikötése, hogy a nagykanizsai régi barokkstílusú Szentháromság-szobor helyére kerüljön az emlékmű. A képviselőtestület el is határozta, hogy a Szentháromság-szoborcsopoztatot máshová helyezze át és ugyanekkor úgy döntöttek, hogy megindítják az emlékmű felépítésének előmunkálatait.

Az alapozási munkálatoknál csütörtökön az esti órákban érdekes leletre bukkantak a munkások.

Körülbelül két méter és 30 centiméter mélységben, az úgynevezett szűzföldben

30-40 darab mammut, vagy esetleg mastodon őskori állat fogait találták.

A fogak közül a legnagyobb 35 centiméter hosszú és 16 centiméter széles volt, súlya pedig 5-6 kiló. A fogak különös recézete elárulta, hogy ezek őskori növényevő állat maradványai.

Ezenkívül csigolyacsontokat és agyadarabokat is találtak. Egyek szerint 10.000, de lehet 100 ezer év előtti őskori állatok maradványai, melyek most kerültek napfényre.

Az érdekes leleteket szakvizsgálat alá bocsátják.

Társadalmi élet

(—) Két nap Félix- és Püspök-fürdőn. A „Mured“ turista szakosztály többek kérésére kétnapos autós túrát rendez a gyógyhatású Félix- és Püspök-fürdőkre, valamint Nagyvárad nevezetességeinek megismerésére. E túra iránt városszerte nagy az érdeklődés. Turavezető Györke Márton. Ugyancsak vasárnap túra lesz Tordára, a bányafürdőbe. Részvételi díj 65 lej, melyben a fürdőjegy is benne van. Mindkét túrára jelentkezni lehet legkésőbb péntek estig az „Unió“ papírútleben, Str. Memorandului és Darvas fodrásznál, Motilor-ut 112. szám alatt. Vendégeket szívesen lát az egyesület vezetősége.

(—) Az egész város fiatalága kirándul szombat este a volt Zajzonkertbe, Motilor 30. szám alá, ahol a szezon legsikerültebb nyári táncmulatsága fog lezajlani. A rendezőség ezúton hívja meg a város közönségét.

(—) Kirándulás Jára-vízére. A Székely Társaság folyó hó 19-én autós kirándulást rendez Jára vízére. Érdeklődni lehet naponta 7-9-ig az egyesület helyiségében: Str. Regina Maria 11. szám alatt. Turavezető: Ferenczy.

Építőmunkás-mozgóban:

Szerdán 7 és 9 órakor új műsor!

A halálsugár vagy Chandu

Orientalis nagy kiállítás kalandordráma.

Helyárak 10 és 12 + 3 lej.

Erdély súlyos összegeket fizet az államkincstárnak, de neveltséges összegeket kap vissza a költségvetésben

Tulzott bevételekkel szemben zsugoriság a helyi költségvetéseknél — Az állampolgár új típusa, aki hat város közigazgatási hatósága alá tartozik

(BUKAREST.) A bukaresti Adeverul legujabb száma nagy cikket közöl az államkassza pénzügyi politikájáról és a centralizáció kinövéséről Erdélyben.

„Az erdélyi részeken — kezdi érdekes cikkét az Adeverul — ujabban felvetődött a decentralizáció problémája, és nincs kizárva, hogy heves harcok fognak megindulni az eszme barátai és ellenzői között.

Inkább mint bármely más tartományban, a decentralizáció itt állandó és elsőrendű óhaja volt és marad úgy a városnak, mint a falvaknak. Alapvető óhaj, mivelhogy a tartomány belső alkata is merőben különbözik a többitől: A társadalmi és gazdasági formák fejlettebbek lévén természetesen tágabbterű és szélesebb mozgási lehetőségekre van szüksége. A decentralizáció erdélyi híveit más indokok is vezetik.

Az államháztartáshoz való hozzájárulás és a költségvetés szétosztása között súlyos egyenlőtlenségek vannak. Statisztikai adatok alapján megállapítható, hogy Erdély tekintélyes összegeket fizet be az államkincstárnak, ezzel szemben saját szükségleteire neveltséges összegeket állapítanak meg. Szolgáljon néhány példa ez iránt.

Az állam általános költségvetésében tartományunk végösszegben közel 50 százaléka erejéig vesz részt.

Csak a Bánát évenként két és félmilliárddal. Még a szegény megyék is többet fizetnek be, mint amennyit kapnak. Így például Kolozsmegyéről mindig azt állították, hogy az állami pénzügyek szempontjából improduktív terület és hogy az állam Bukarestből küld pénzt Erdély fővárosának egyetemi és közigazgatási intézményei számára.

Az adatok ellenőrzése azonban éppen az ellenkező eredményt mutatja. 1932-ben Kolozsmegyéből 1.2 milliárd volt az államkassza bevétele, vagyis háromszor annyi, mint a fentartási költségek.

Bizonyos, hogy normális tekintetben Erdélynek több adót kell fizetnie, mert forrásai is gazdagabbak és számosabbak, legiparibb területe lévén az országnak. Ez ellen nem is lehet ellenérvnek helye. Más itt a vitás. Bánát a két és félmilliárdból hatszázmilliót kap. A többi elnyeli Bukarest centralizmusa. Bármilyen gazdag is legyen Erdély és bármilyen szegények is a többi országrészek, meg nem engedhető, hogy az állami költségvetés fele összege ötmilliónyi lakosságot terheljen, a másik fele pedig a többi 13 milliót. Ez a tény precedens nélkül való.

A CENTRALIZMUS REKORDJA

A centralizmus másik képet is mutat, ami ellenállhatatlanul komikus

lenne, ha nem okozna súlyos zavarokat a közigazgatásban és idő, meg pénzrablást a gazdasági életben.

Kisküküllő megye lakossága évek óta kérte székhelyének áthelyezését Dicsőszentmártonból Balázsfalvára. Balázsfalva székhely lett. Azonban tessék idefigyeln!

A prefektúra Balázsfalván, a törvényszék Erzsébetvároson, Medgyes és Segesvár között. A mezőgazdasági kamara Nagyszebenben. A vízügyi hivatal Nagyenyeden.

Vagyis ugyanazon megye hivatalai hat városban vannak szerteosztva, három vármegyében, száz kilométeres távolságokra.

Akinek a prefektúrán van dolga és a munkakamaránál, három napot kell vesztiesen.

Amelyik polgárnak a mezőgazdasági kamaránál van baja, szintén a munkahét felét kell, hogy rááldozza. Nem is szólva Radnót járásról. Ez Marosmegye szomszédságában fekszik és akinek felebbezése van adóügyben, annak előbb Székelyföldre kell utaznia, ott a fővonalon tovább Balázsfalvára, hogy ismét átszálljon Dicsőszentmárton felé, ahol a pénzügyigazgatóság székel.

SPORT

A magyar Csik Ferenc nyerte az első Európa-bajnokságot Magdeburgban Magyarország-Hollandia 9:1 (4:0)

Magdeburgból jelentik: Az uszó Európa-bajnokság első döntőjét tegnap 10.000 főnyi közönség előtt tartották meg a 100 m-es gyorsúszásban. Az Európa-bajnoki címet a magyar Csik Ferenc nyerte meg 59.7 mp.-es kitűnő idővel a német Fischer előtt, akinek ideje 59.8 mp. Harmadik a német Wille lett 1 p. 01.2 mp.-cel, negyedik és ötödik holtversenyben Mooi holland és Peterson svéd 1 p. 01.4 mp.-el, 6. Bohunszky lengyel 1 p. 03.2 mp.-el.

A vízipóló-bajnokság tegnapi fordulóján Magyarország tüneményes játékkal verte Hollandiát 9:1 (4:0) arányban. Jugoszlávia értékes győzelmet aratott Franciaország fölött 2:1 (2:1) arányban. Svédország—Olaszország 1:1 (0:1). A német csapat kemény küzdelem után 4:1 (3:0) arányban verte a cseh együttest.

A mai műsor a következő: Németország—Spanyolország, Magyarország—Jugoszlávia, Belgium—Franciaország, Csehszlovákia—Svédország.

Elutasították a Románia óvását!

Bukarestből jelenik: A labdarúgó-szövetség tanácsa tegnap a késő éjféli órákig tárgyalta a TAC—Románia mérkőzés óvásának ügyét. Mint ismeretes, a szövetség az elmúlt héten megállapította, hogy Havas jogosulatlanul játszott a TAC-ban, de a végleges döntést az ügyben hétfőre halasztotta.

A labdarúgó-szövetség tanácsa 3:2 szavazati arányban az óvást elutasította és a TAC—Románia mérkőzés eredményét igazolta.

A Románia megfélebbzte a döntést és így az ügy a Consiliul Federal szeptember 1-i ülése elé kerül. A késő esti órákban az a hír terjedt el, hogy

amennyiben a felsőbb fórumok az óvásnak nem adnak helyt, úgy a Románia feloszlatja csapatát.

HUNGÁRIA, UJPEST, BOCSKAI vegyes csapat holnap, Nagybodogasszony napján Bécsben játszik az osztrák főváros válogatott együttesével. A Ferencváros ugyancsak holnap Pozsonyban játszik a Bratislavával.

AZ 1026 KILOMÉTERES, ELSŐ NAGY ROMÁN KERÉKPÁRVERSEN Y VASÁRNAP VÉGET ÉRT. A cél Bukarestben volt, ahol több ezer főnyi közönség nagy ünnepléssel fogadta a verseny hőseit. 19 versenyző futotta végig a nehéz terepet, győztes a bulgár Nicoloff lett 44 p. 33 mp.-es idővel. Második helyen is bulgár versenyző: Simoff végzett, harmadik a román Z. Munteanu lett. Bár a csapatversenyben is Bulgária győzött, az első kísérlet mégis jól sikerült, mert bebizonyosodott, hogy egész sereg kitűnő országúti kerékpáros van, akik megfelelő rutinszerzés után a legszebb eredményeket fogják felmutatni.

PREDEAL. Román katonaválogatott—4. Vadászrezd 8:3 (3:2). A válogatott góljait Kocsis (2), Bodola (2), Kovács (2), Lakatos és Bindea lőtték.

BULGÁRIA VÁLOGATOTT KAPUSÁT, Maznikoffot a budapesti III. ker. szerződtette le. Maznikoff már meg is érkezett Budapestre.

MOSZKVA. Az orosz válogatott labdarúgócsapat 70.000 néző előtt 3:0 arányban győzött Törökország válogatottja ellen.

A BÉCSI RAPID ANGLIAI TURÁRA INDULT, melynek első állomása ma Glasgowban lesz. A bécsi csapat itt a Glasgow Rangers csapataival méri össze erejét.

A KÖLOZSVÁRI STAUB ELEK a budapesti BSZKRT nemzetközi teniszversenyén legyőzte a második norvég Davis Cup játékos: Haanest is 6:1, 3:6, 6:3, 6:4 arányban és megnyerte a férfi egyest.

KITŰNŐ FORMÁBAN VANNAK A MAGYAR PROFICSA-PATOK. A magyar csapatok megkezdtek tréningjeiket a két hét múlva kezdődő ligabajnokságra. A nagy csapatok máris kitűnő formában vannak, amit a tréningeredmények is igazolnak. Az Újpest 5:0 (3:0) arányban verte az egyik legjobb amatőr csapatot, a BSZKRT együttesét. A Hungária a Panut csapatát győzte le 10:1 (8:0) arányban. A Fradi az FTC-t gázolta le 7:4 (4:3) arányban.

MAGYAR—OLASZ ATLÉTIKAI VIADAL lesz vasárnap Budapesten. Szerelenhegyi Jenő dr. magyar szövetségi kapitány a következő összeállításban szerepelteti a magyar csapatot: 100 m.: Sir, Gyenes, 400 m.: Barsi, Vizvári, 800 m.: Tölgyes, Ignácz, Hubertus, 1500 m.: Szabó, Sárvári, 5000 m.: Kelen, Szilágyi, 110 m. gát: Kovács, Jávör, 400 m. gát: Kovács, Héjjas, magasugrás: Bódossy, Súlyom, távolugrás: Koltai, Dombóvári, rudugrás: Zsuffka, Hadházi, súlydobás: Darányi dr., Horváth, diszkosz: Donogán, Remecz, gerelyvetés: Várszegi, Farkas, olimpiai staféta: Barsi, Gyenes, Kovács, Szabó.

— NEGYVEN EMBERT GÁZOLTAK EL A MEGVADULT LOVAK. Súlyos szerencsétlenség történt a napokban Árapatak székelyföldi községben. A község népe Cavesan Árongazdálkodó temetésére sereglett össze. Már a gyászoló ház előtt állott a tömeg, amikor a gyászkocsi két első lova hirtelen megvadult, elszakította hámját és az ember sereg közé rohant. A megvadult lovak negyven embert súlyosan megsebesítettek. Ezek közül kilencet azonnal kórházba kellett szállítani. A szerencsétlenül jártak között van a Dénes-család minden egyes tagja is, akiket fejükön, mellükön és arcukon rugdaltak össze a megijedt lovak. Simon Ilonkát hátrgerinctöréssel szállították be Sepsiszentgyörgyre. Életbenmaradásához kevés a remény.

— Ingyenes méhészeti tanfolyam Kolozsvárt. Az Erdélyrészi Méhész Egyesület folyó évi szeptember hó folyamán Kolozsvárt méhészeti tanfolyamot rendez az EME házsongárdi méhészeti telepén. A tanfolyamon résztvehetnek férfiak és nők, fiúk és lányok egyaránt. A tanfolyam hallgatása díjtalan, csupán a beiratásért fizetendő 100 lej. A tanfolyamra jelentkezni lehet az EME titkári hivatalánál szept. hó 8-ig. A tanfolyam 14 napig tart, naponta d. u. 4 órától kezdődőleg.

— A gazda újak figyelmét felhívjuk arra, hogy a székelykereszturi unitárius téli gazdasági iskolába való felvételért szeptember 15-ig kell folyamodni. Felvétetnek 14—30 éves 4 elemű végzett román állampolgárok. Az iskolai év október 15-én kezdődik és április 15-ig tart. A nyári félévet a tanulók gyakorlati gazdasági munkákkal töltik. Tájékoztatót szívesen ad válaszbélyeges levelekre az iskola igazgatósága S. G. Duca-Cristur (Székelykeresztur).

MOZI

ROYAL-MOZGÓ MŰSORA:

Ma, kedden utoljára: I. *Botrány Budapest*, Gaál Franciska, Szőke Szakál. II. *Chandu, a nagy mágus*, Lu gosival.

Holnap, szerdán, premier. Először Kolozsvárt. I. *Tét egy emberfej*. II. *Forróvérű város*.

AZ OPERA-MOZGÓ MŰSORA:

Kedden: *Vonósnegyes*, kacagó orkán 2 órán keresztül. Főszerepben: Szőke Szakál.

CAPITOL-MOZGÓ MŰSORA:

Kedden: „Egy édes éjjel”. Pazar rendezési vigjáték. Főszerepben: Hansi Hiese, Paul Heidemann, Harry Hardt, Teddy Bill, Salamon Béla.

ÉPÍTŐMUNKÁS-MOZGÓ MŰSORA:

Kedden 7 és 9 órakor: *Katinka, hol jártál az éjjel* II. A három törvénye.

Szerdán 7 és 9 órakor új műsor: A halálugár (vagy Chandu). Orientális nagy kálifilm. A hindu sirenélék testvérfilmje. Főszerepben: Lugos Béla, Edmond Lowe és June Vlasak. Műsor előtt dupla Híradó.

Csütörtökön, pénteken nincs előadás.

SZINKÖR-MOZGÓ MŰSORA:

Kedden: Ez jó ser Malec! A legnagyobb filmkomikus legújabb vigjátéka. Kacagó orkán 2 órán keresztül. Főszereplő: Buster Keaton. Leszállított helyárak: 10 és 18 lej.

RÁDIÓ

Augusztus 15. SZERDA.

BUDAPEST. 10.15: Hírek. 11: Egyházi zene és szentbeszéd a belvárosi főplébánia templomból. 12.15: Görög katolikus istentisztelet a gör. kat. magyar plébánia templomból. 13.30: Előadás. 14.45: Operaház zenekara. 15.45: „Szent István intelmei” ifjúsági előadás. 16.15: Szalonzene. 17.35: „Koppany fia” elbeszélés. 18.10: Ének zongora kísérettel. 19: „Dunántúli történetek”, felolvasás. 19.30: Zenekari hgv. közvetítése a Károlyi-kertből. 21.10: „Egy görbe éjszaka” operettelőadás közvetítése a Budai szinkörből. 22.10: Hírek, sporteredmények. 23.45: Cigány zene.

KASSA. 18.30: Rádiózenekar. 17.55: Magyar hírek.

POZSONY. 10.15: Szlovák dalok. 23.15: Magyar hírek.

BÉCS. 11: Orgona hangverseny. 12: Szimfonikus zene. 13: Rádiózenekar. 16.40: Hegedű zongora kísérettel. 18.55: Nép dalok közvetítése Ichlből. 20.40: Ária-est. 24: Katonazene.

BERLIN. 13: Szórakoztató lemezek. 14.15: Lemezek. 17: Katonazene. 19.30: Német népdalok lanton. 23.50: Katona zene.

VARSÓ. 13.05: Szimfonikus zenekar. 14.20: Könnyű zene dalokkal. 17: Nép szerű lengyel művek. 17.50: Könnyű lemezek. 20.15: Lengyel énekkar. 21.12: Könnyű lemezek. 21.30: Lengyel népdalok és táncok közvetítése Berlinből. 23.15: Vidám zene. 24.05: Tánclemezek.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

Apróhirdetésekre vonatkozó vidéki érdeklődőknek a lap levelezési rovatában válaszolunk.

Pontos fizető II., Eredményes, Vertreter, Sipulusz, Pincemester, Boldog élet, 700 lej, Árvaleány, 52 éves, Kicsi család, 100 jellegre levelek vannak a kiadóban.

GRAFOLOGUS jónő tudományos alapon mutat, jelent, jövőt, vagy bármire kíváncsi, pontos időre jósol, jóslásával felülmutat mindenkit. Hozza el ismerőse kezeírását elemezni. Regele Ferdinand 129. sz. (4814)

MISS ELISABETH, a mindenfelé csodált, híres grafológus (jós) nő csak pár napig marad még Clujon. Keresse fel, míg nem késő, mindenki. Nála bármit megtudhat tudományos alapon. Egyetlen látogatás mindenkit meggyőz! P. Mihai Viteazul 15. (4818)

ADÁS-VÉTEL

VESZEK, ELADOK butorokat. Beraktározásokat olcsón vállalom, azokra pénzt folyósítok. Rosenberger, Calea Victoriei 25. (4433)

AUTOBUSZ eladó, jókarban, üzempékes, 28 típusu, 20 üléses, 32-6 hátsó gumival, teherkar rosszériával is. Lazar Farkas, Dej. (4835)

ELADÓ perzsa szövöszék, tölgyfa pincaajtó, szép prémes női télikabát, Str. Florilor 13. (4826)

50 ezer lejért eladó új kétszoba konyhás téglaház nagy telekkel. Értekezni: str. Lilié 14. (4832)

ELADÓ URILAKÁS falu közepén szép udvarral, nagy kerttel, gazdasági épülettel, Kolozsvárra jó összeköttetéssel. Cim a kiadóban (4726)

ÜGYNÖKSÉG elfogad megbízásokat használt gépek, bármiféle áru, értéktárgy és ingatlan eladására és vételére. Levelek „Eredményes” jellegre kiadókba küldendők. (4791)

EGY jókarban levő indító ellenállás 15 Amp. „Ganz” eladó. Cim a kiadóban. (4385)

ARANYÉRT LEGTÖBBET FIZET ÓRAKIRÁLY. PIATA MIHAI VITEAZUL 11. (312)

MOTORKEREKPÁR jókarban olcsón eladó. Scoala de soferi. Gh. Baritiu 22. (4840)

SZEPTEMBER 9-I HUZASON Ön is gazdag lehet, ha vásárol egy temesvári Mentő Sorsjegyet. Főnyeremény EGYNEGYEDMILLIÓ. — Sorsjegyet vásárolhat minden trafikban és sorsjegyügynökségnél. Erdélyi főelárusító „Economia S. A. Succ., Cluj, Piata Unirii 23. sz. (4842)

KIADÓ LAKÁS

KAPUALATTI diszkrét bejárattal csinosan butorozott szoba azonnalra kiadó. Cal. Motilor 81. (4614)

EGY szoba, konyha kiadó. Str. Viflor 22. (4828)

ISKOLÁS FIUK kath. és ref. gimnázium mellett teljes ellátást kaphatnak szerény díjazás mellett természetben is. (4833)

KIADÓ Memorandului-ucca 1. szám alatt az egész emeleti rész, mely áll 8 helyiségből. Ajánlatok f. év augusztus 10-ig adhatók be. Kolozsvári róm. kath. egyházközség. (4514)

EGY butorozott szoba fürdőszobával használatra kiadó. Str. Maiorescu 4. (4839)

ÁLLÁST KAPHAT

EGY masamód munkában teljesen perfekt, jól, önállóan és gyorsan dolgozó kézi masamódleány azonnali belépésre állandó munkára teljes ellátással felvétetik. Grác Lujza női kalapszalon. Baia Mare. (4737)

HÁZNAL VÉGEZHETŐ munkára munkásnők felvételnek. Str. Baba Novac 8. (4789)

JÓ CUKRÁSZSEGÉD felvétetik. Cim a kiadóban. (4831)

JAVÍTÁSOS cipészsegéd munkát kaphat, 250 L. heti fixfizetéssel. Cim a kiadóban. (4841)

BEJÁRÓNÓT keresünk a déli előtti órákra 300 lej fizetéssel. Blois, Str. Iorga 21. (4844)

CIPÉSZSEGÉD felvétetik lakással, esetleg teljes ellátással. Str. F. David 13. (4845)

KÜLÖNFÉLÉK

200 KG. TŰZIFÁT 100 lejért küldök felaprítva bárhova. 1000 kgr. 480 lej. (I. oszt. száraz bükkhasáb) öle 695 lej. Megrendelhető 1570 telefonon. (4843)

ELVESZETT egy Pici névre hallgató fehér orosz spitz kutya. Kérem a megtalálót, hozza el a Str. Căii Ferate 2. sz. alá, ahol jutalomban részesül. (4838)

PÁRISI SZABÁSZATI akadémia világhírű szültemája szerint olcsó női SZABÁSZATI KURZUS kezdődik. Binder, Str. Memorandului 8. (4821)

EGY kanári madár, nőtény fióká elszabadult pénteken délután a str. Ilie Macelar 6. sz. házból és szombaton, e hó 11-én délután fél 12 órakor a Str. Piezise felső végén volt. Aki megfogta, vagy meg fogja, sziveskedjen a fent említett címre vinni, ahol esérébe fog kapni 200 lejt. (4825)

Szavanként 1 Lei, vastagabb betűvel 2 Lei. Legkisebb hirdetés ára 10 Lei. Jelíges, vagy cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 Lei. Apróhirdetéseket aznapi megjelenésük délelőtti 11 óráig lehet csak feladni.

GYERMEKTELEN házaspár tehermentesítés ellenében lakást kaphat. Str. Maloase 7. (4848)

— KINEVEZTEK A SZOVJET UNIÓ TELJHATALMU MEGBÍZOTTJÁT. Az orosz hivatalos Tanácsügynökség jelentése szerint a népbiztosok kormánya a Szovjetunió volt franciaországi gazdasági delegációjának eddigi vezetőjét, Ostrowsky Mihályt kinevezte a Szovjetunió bukaresti teljhatalmu megbízottjává. Az új követ, aki a háború után először képviseli Romániában az orosz érdekeket, szeptemberben elfoglalja hivatalát. A kinevezést először a moszkvai rádió jelentette a világnak. Chisinauban azt beszélik, hogy az orosz követ beszarabiai eredetű és a háború előtt egyik odesszai banknak volt a főtisztviselője. A hirt hivatalos forrásból még nem erősítették meg.

— Az elhagyott feleség rokona, leltette a férj vadházastársát. Popa Maria barladi lakost, aki Jordache Popanak vadházastársa, tegnap este lakásának lépcsőjén két revolverlövés halálra sebesítette. A bevezetett rendőri vizsgálat nem tudta megállapítani, hogy a haláltközvetítő lövéseket ki adta le az asszonyra, de az a feltevés, hogy a gyilkosságot Radescu község egyik vezető családjának tagja követte el. Popa ugyanis egy évvel ezelőtt elhagyta feleségét, hogy közös háztartásban élhessen Popa Máriával, az elhagyott asszony bosszút forralt és már a múlt év folyamán le akarta löni férjét, de csak megsebesíteni tudta. Annakidején az asszonyt a törvényszék felmentette. Valószínű tehát, hogy az elhagyott asszony valamelyik hozzátartozója akart bosszút állania a férfi vadházastársán.

— Táncmulatság. A kolozsvári zenészek augusztus 15-én, ma szerdán este 8 órai kezdettel az Orient (volt Zajzon) kertben nagyszabású táncmulatságot rendeznek, melyre ezennel mindenkit tisztelettel meghív a rendezőség. A táncmulatságon táncverseny és szépségverseny is lesz.

— Csehszlovákia nemes gyöngy- kagylókat termel. Csehszlovákia most készíti új halászati törvényét, amelyben az a meglepő, hogy a nemes gyöngykagylókat védelmébe veszi. Ebből tudja meg a külföld, hogy Csehszlovákiában nemesgyöngyhalászat is van. 1928-ban, mielőtt Ottaviát szabályozták, négyszáz élő gyöngykagylót találtak és 1930-ban is egy egész csomót Budweisban. Azóta a csehszlovák lakók megirták, hogy régebben a Moldova felső folyásában és a Martschban nemes gyöngykagylók voltak s hogy Krumbaiban és Budweisban a belföldi eredetű nemesgyöngyöknek piacuk volt. Azóta a gyárak szennyvizet és a japán versenykipusztította ezeket a kagylókat. Utóbbi években azonban ismét kísérletek történnek nemes gyöngykagylóknak tenyésztésével.

A gyönyörű és barátságos

Grand

étterem kerthelyiségében a Magyar Színházzal szemben világvárosi műsорт láthat a közönség

Stanescu

Sambrai

hies társulata Prima borok. Szolid árak. Azuga sör.

HIREK

Felölös szerkesztő és lapfőigazgató:
MAYER ANTAL

Nyomatott a **MAYER-NYOMDA**
kőforgó-gépen, Cluj.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Regele
Ferdinand 66, balra
Telefon 61.

Naptár Augusztus 15. Szerda. Róm.
kath. Nagy Bold. Asszony.
Prot. Maria Himmelfahrt. Gör. kath.
Adormirea Maicei Domnului Izr. 4.

JÓESTÉT!

A STRANDON

I. strandlovag: Ki az a remek ter-
metű nő?

II. strandlovag: Távolból isme-
nem.

I. strandlovag: No és mit tudsz
röla?

II. strandlovag: Öt meglátni és
megszerezni — egy pillanat műve...

KELLEMES VÖ

— Ma van az anyósom születés-
napja.

— Ne mondja... Na és vett neki
valami ajándékot?

— Előbb úgy volt, hogy nem ve-
szek semmit.

— Na és azután?

— Azután úgy is maradt...

RANDEVU ÉS HAZASSÁG

— Szóval mikor jön el hozzám,
Mancika?

— Ha előbb elvesz feleségül.

— Ez szerénytelen és igazságtal-
an!

— ?!

— Lásd, ha én egy pohár tejet
szeretnék inni miért vegyem meg az
egész tehenet?...

TALALMÁNY

Kiss: Van egy remek találma-
nyom, keresztül lehet látni vele a
falon.

Nagy: Mi az?

Kiss: Ablak...

A MÜVELT MAMA

Mama: Mit bögsz, Pityukám?

Pityuka: A tanító ur megszidott,
mert nem tudtam, hol vannak a Pi-
reneusok.

Mama: Ugy kell. Legalább máskor
jobban vigyázzol, hol hagyod a dol-
gaidat...

IDŐJÁRÁS. A budapesti me- teorológiai állomás jelentése szerint

nyugati, délnyugati szél, felhősödés,
hajnali ködképződés, helyenként zá-
por várható. A hőmérséklet éjszaka
némi lecsökkenést, reggeltől délig fokoza-
tosan felmelegedik.

Inspekciós gyógyszerárak.

Ezen a héten a következő gyógyszer-
árak teljesítenek éjjeli szolgálatot:

Dr. Hintz (Unirii-tér). Dr. Halász
(Cuza Voda-tér). Flohr József (Reg.
Ferdinand-ut). Diana (Str. Iorga).

Kommunista filmsztárok.

A kaliforniai rendőrség a legutóbbi
sztrájk leverése után nyomozást in-
dított, hogy megállapítsa a kom-
munistáknak működési irányát és te-
rét. A nyomozás szenzációs ered-
ménnyel járt, amennyiben megállá-
pították, hogy a leghíresebb ameri-
kai filmsztárok hatalmas összegek-
kel támogatták a kommunisták mes-
terkedéseit.

LEGUJABB

Háboru előszele viharzik végig Távolkeleten

(LONDON.) A „Times” jelentése
szerint Távolkeleten rendkívül fe-
szült a helyzet. Tibetben és Turkesz-
tánban szinte napirenden vannak a
zavargások, az új orosz-japán há-
boru kitörése minden pillanatban be-
következik. A „Daily Express”
karbini tudósítója jelenti, hogy Mand-
zsuriában hatalmas összeesküvést fe-
deztek fel, amelyet a szovjet emberei
inspiráltak. Harminc szovjet állam-
polgárt a hatóságok letartóztattak,
akikről kiderült, hogy résztvettek az
összeesküvésben. Az összeesküvés ve-
zetői le akarták mészárolni a mand-
zsui kormány tagjait, a japán kato-
nai vezetőket, valamint a keletkínai
vasutársaság főtisztviselőit. Hir sze-
rint a japánok birtokában bizonyíté-
kok vannak, amelyekből kétségen ki-
vül megállapítható, hogy a Khaba-
rowsky szovjet táborból irányították
az összeesküvést. Konkrét bizo-
nyíték van arra nézve is, hogy kei-
nai banditák óriási pénzeket kaptak a
szovjettől arra az esetre, ha az összes
vonatokat kisiklaják Mandzsuriá-
ban. Az összeesküvést most tekintik
Távolkeleten, mint egy újabb orosz-
japán háboru előszelét.

zsui kormány tagjait, a japán kato-
nai vezetőket, valamint a keletkínai
vasutársaság főtisztviselőit. Hir sze-
rint a japánok birtokában bizonyíté-
kok vannak, amelyekből kétségen ki-
vül megállapítható, hogy a Khaba-
rowsky szovjet táborból irányították
az összeesküvést. Konkrét bizo-
nyíték van arra nézve is, hogy kei-
nai banditák óriási pénzeket kaptak a
szovjettől arra az esetre, ha az összes
vonatokat kisiklaják Mandzsuriá-
ban. Az összeesküvést most tekintik
Távolkeleten, mint egy újabb orosz-
japán háboru előszelét.

Holnap, szerdán új kettős műsor a **Royal-Moziban**.
I. Premier először Kolozsvárt. „Tét egy emberfej.” Főszereplők:
Inkis Inoff (Taitun főszereplője) és **Hary Baur** (David Golder
alakítója). — II. „Forrovérű város.” Főszereplők: **Jan Kle-
pura** és **Brigitte Helm**.

Gyermeke halála miatt megőrült s a villamos elé ugrott egy fiatalasszony

(BRAILA.) Mira Mircea nevű fia-
talasszony 11 hónapos csecsemőjét el-
vitte a szövetkezeti orvoshoz gyógy-
kezeltetni. Az orvos injekciót adott a
gyermeknek, amely után az anya,
kariján gyermekével, hazafelé indult.
Utközben megrendülve vette észre a
fiatalasszony, hogy gyermeke halott.

Ez annyira megrendítette, hogy meg-
bolondult. Öröngve vetette magát
halott gyermekével együtt a legkö-
zelebbi villamos elé, de mielőtt a vil-
lamos kerekéi halálra gázolták volna
a szerencsétlen anyát, a járőrök el-
kapták a robogó villamos elől.

Sztrájkba kezdtek a kolozsvári famunkások

(KOLOZSVÁR.) Ma reggel 8 óra-
kor Kolozsváron harmincharom bu-
torkészítő műhelyben megállott a
munka és a butorkészítő ipar mint-
egy 280 munkása sztrájkba lépett. A
sztrájkot érdekes események előzték
meg. Már 1927 óta kollektív szer-
ződés nélkül dolgoztak a butoripar
munkásai és azóta állandóan voltak
a kísérletek, hogy ezt a hiányt pótol-
ják.

Néhány héttel ezelőtt meg is in-
dultak a munkaügyi inspektorátus
közreműködésével a békéltető tárgya-
lások a két fél között, majd elna-
polták azokat, míg végre tegnap új-
ból tárgyalásokra került a sor. Teg-
nap negyedtíz óráig tárgyalt egy-
mással a két fél Chirila munkaügyi
vezérfelügyelő jelenlétében és vala-
melyes eredmény el is értek, ameny-
nyiben közösen meg is állapították a
fizetések minimumát, illetve maxi-
mumát. Ugy határoztak, hogy csü-
törtökön újból tárgyalásra ülnek ösz-
sze és megbeszélik a kollektív szerző-
dés legapróbb feltételeit is.

Ennek ellenére egy bizonyos ár-
különbség miatt ma reggel a butor-
ipar kolozsvári munkásai kihirdet-
ték az általános sztrájkot.

MIT MONDANAK A MUN-
KÁSOK?

Munkatársunk több munkással be-

szélt, akik kijelentették, hogy sztrájk-
juk gazdasági jellegű. Fizetésükről
nem bírnak megélni, mert a legtöbb
butorkészítő műhelyben 4—4.50 kö-
zött váltakoznak az órabérek s ezek
csak néhol, elvétve érik el a 12—14
lejes árcsúspontot. Különösen ne-
héz a helyzet a Viktoria butorgyár-
ban, ahol 10 lej a legmagasabb óra-
bér. A munkások dicsérték Chirila
munkaügyi inspektor pártatlanságát,
mert tárgyilagosan, részrehajlás nél-
kül látta el nehéz feladatát és vezette
le a mindvégig izgatott hangulatban
lefolyt tárgyalásokat.

A MUNKAADÓK SZERINT...

A butorgyárosok képviselője kijel-
entette lapunk munkatársának, hogy
tegnap már a hatodik tárgyalás volt
a munkaadók és munkások között.
Legnagyobb egyetértésben váltak el,
annál nagyobb volt ma reggel a meg-
lepetésük, amikor a munkások nem
jelentkeztek munkahelyeikre. A bu-
torgyárosok szerint a munkások átlago-
san 8 lej munkabérért dolgoztak s
heti keresetük így, 48 óras munka-
hetet számítva, 380 lej körül moz-
gott. Ezzel nem voltak a munkások
megelégedve, egyesek 150, mások 100
százalékos béremelést követeltek, míg
a munkaadók csak negyven százalé-
kos béremelésbe mentek bele és át-

lagosan felemelték a munkabéreket
12 lejre.

A MUNKAÜGYI INSPEK- TOR NYILATKOZATA

A két érdekelt fél után itt adjuk
Chirila munkaügyi vezérinspektor la-
punknak adott nyilatkozatát:

— A tegnapi tárgyalásokon az
egyéves gyakorlattal rendelkező mun-
kások számára 6—7 lejben állapított-
tuk meg az órabéreket, a segédmun-
kások 7—12, az önállók pedig 13—
18 lej órabért kaptak. Ezt mindkét
fél képviselői elfogadták, tehát a
sztrájk ma reggeli proklamálása tör-
vénytelen. A munkások már meg-
kapták a 20—40 százalékos béreme-
lést és a többi kérések kiharcolása
csütörtökre maradt volna. Ezt a
munkások nem várták be, ezzel pe-
dig elvesztették a munkaügyi felügye-
léség védelmét.

Egyelőre tehát ez a helyzet. A
munka változatlanul áll minden egyes
kolozsvári műhelyben és nem tudni,
mikor indul meg újra. Chirila mun-
kaügyi inspektor mindent elkövet
ugyan, hogy a törvénytelen keretek
között mozgó sztrájkot leszerelje, de
ez az akarat könnyen megfihusulhat
a munkások elutasító magatartásán.

— **Bélhurut,** nyári hasmenés
(Kólika) eseteknél kitűnő hatása van
a dr. Biró-féle „Áfonyabor”-nak. Kel-
lemes ízénél fogva a gyermekek is
szívesen veszik. Egy üveg ára: 40 lej.
Csakis Dr. Biró-félét tessék kérni és
elfogadni. Főraktár: Dr. Biró gyógy-
szertár Cluj. Kapható minden gyógy-
szertárban.

— **Zsidókat akar letelepíteni**
Mandzsukó. Tokióból jelentik: A
japán protektorátus alatt álló Man-
dzsukuo államban zsidókat akarnak
letelepíteni. Szigimura japán állam-
titkár újságírók előtt kijelentette,
hogy a japán kormány hajlandó tá-
mogatást nyújtani ahhoz, hogy a
mandzsuriái Mandzsukuo városban
és annak környékén ötvenezer zsi-
dó letelepedjék. A japán államtit-
kár még megjegyezte, hogy a japán
kormány szívesen látja, hogyha a
németországi politikai események
miatt onnan kivándorolt zsidók le-
telepednek Mandzsukuo városában.
Érdekes, hogy Mandzsukuo városá-
val szemben orosz területen szovjet-
orosz zsidó-telepek vannak.

— **Férj, aki tizenhat évig egy
szót sem sem szolt a feleségéhez.**
A londoni törvényszék legutóbb
furcsa indokollással választott el
egymástól egy házaspárt. James
Smith londoni kereskedő felesége
válókeresetet indított férje ellen és
kért a törvényszéket, hogy férje
hibájából mondják ki a házasság
felbontását, mert férje tizenhat év
óta egyetlen szót se szolt hozzá. A
házassági bontópörben a bíróság ki-
hallgatta a férjet, aki elmondotta,
hogy házasságuk első éveiben az
asszony súlyosan megsértette őt és
emiat dühből azóta nem szolt az
asszonyhoz. A bíróság a férj hibá-
jából kimondta a házasság felbontá-
sát, azzal az indokollással, hogy a
férj folytatólagosan kegyetlensége-
tanusított hitvesével szemben.

Ottó visszatérését készíti elő Alfonz spanyol exkirály

(PÁRIS.) Az „Echo de Paris” londoni jelentése szerint XIII. Alfonz spanyol exkirály Jugoszláviába utazása élénk kommentárokat ad okot. Londoni politikai körökben az a vélemény alakult ki, hogy a volt spanyol uralkodó

határozott ajánlatokkal megy Sándor jugoszláv királyhoz és hogy a Habsburg-ház teljhatalommal ruházta fel őt.

A jelentés szerint XIII. Alfonznak az volna a szerepe, hogy Ottó főherceg Ausztriába való visszatérését készítse elő. De abban az esetben is, — írja a lap —, ha sikerülne neki eltántorítani álláspontjuktól a jugoszláv, román és csehszlovák hivatalos köröket, még akkor is szemben találna magát Lengyelország le nem becslendő erejével.

Augusztus 20-ig meghosszabbították a személyazonossági igazolványok kiváltásának határidejét

(KOLOZSVÁR.) Tegnap este újabb nagyarányú razziát rendezett a rendőrség, amelynek nyomán 56 egyénet találtak megfelelő iratok nélkül és bekísérték a központi rendőrségre.

Az előállítottak közül 50 férfi és 6 nő volt, akik közül 41-et a bejelentő hivatalnak, 3-at az erkölcsrendészeti hivatalnak, egyet a sziguranca hivatalnak, hármat, akiket különböző ügyekből kifolyólag köröztek, a rendőrség büntügyi osztályának, kettőt mint katonaszökevényt a katonai ügyosztálynak adtak át. Öt egyént, akik utólagosan igazolták magukat, azonnal szabadlábra helyezték.

A bejelentő hivatal közlése szerint az utolsó napokban nagyon feltorlódott munka miatt, a személyazonossági igazolványok kiváltásának határidejét augusztus 20-ig hosszabbította meg. Felhívja mindazoknak a figyelmét, akiknek személyazonossági igazolványuk nincs rendben, hogy azt a fent jelzett időig a saját érdekében rendezzék.

— **KOMMUNISTA BÜNPÖR A KOLOZSVÁRI HADBÍRÓSÁGON** Ma délelőtt Metiu János és Hatieganu Ilona kommunista propagandával vádolt munkások kerültek a VI. hadtest bírósága elé. Mielőtt azonban a vádiratot felolvasták volna, az ügyész kérte, hogy halasszák el a tárgyalást és idézzenek meg két tanút. A hadbírósg helyt adott az ügyész kérésének s az ügy letárgyalását hivatalból kitűzendő időpontra halasztotta el.

— **A PÉNZÜGYIGAZGATÓSÁG FELHÍVÁSA.** A kolozsvári pénzügyigazgatóság 69.320—1934. augusztus 13. szám alatt közli az érdekeltekkel a pénzügyminisztérium 126431—134. számú rendeletét, amelyben a pénzügyminisztérium engedélyezi az 1930. július 1-ig felmerült adótarozásoknak adóbonokkal való kifizetését, függetlenül az adók különböző fajtáitól. A pénzügyminisztériumnak ezen rendeletét falragasztokon is közlik az érdekeltekkel.

Tatarescu bemutatta Károly királynak az illegális kinevezések és előléptetések revíziójáról szóló dekrétumot

(BUKAREST.) Tegnap délután Tatarescu miniszterelnök és Antonescu igazságügyminiszter kihallgatáson jelent meg az uralkodónál, amelyeken az igazságügyminiszter bemutatta Öfelségének

az illegális kinevezések és előléptetések revíziójára vonatkozó dekrétum szövegét.

Ma reggel az igazságügyminisztériumban összeült a kormány jogügyi albizottsága, amely végleges formákba öntötte a dekrétumot, amely ezután aláírásra került.

Az audiencia végeztével a miniszterelnök az újságírók kérdéseire következőképp nyilatkozott:

— Nem tudok újat mondani. Azt hiszem, hogy — szokás szerint —, a sajtó képviselői szolgálhatnak nekem újdonságokkal. A mai kihallgatásom szolgálatai jellegű volt, amelynek folyamán bemutattam az uralkodónak az ismert dekrétumot. Azt hiszem, hogy 16-án kezünkben lesznek az első dekrétumok aláírva és kihirdetve. Ezután már csak rögtön

hatályba helyezésük fog következni.

Tatarescu tegnap még kihallgatáson fogadta Dinu Cesianut, Románia párisi követét, akivel egy órán keresztül tanácskozott, majd a miniszterelnök Maxim volt alminiszterrel tárgyalt, valamint Serban jasi prefektussal is, ezután pedig 9 órakor különvonaton elutazott a fővárosba, ahova 11 óra 40 perckor érkezett meg. Az északi pályaudvaron Tatarescu megismételte sinajai kijelentését. Kérdést intéztek hozzá a kormány átszervezésére vonatkozólag.

— *Az átszervezés nem aktuális probléma s nem esett szó róla.*

Ma este a kormány tagjai Szinájába utaznak, ahol a tengerészet védőszenájének ünnepén, valamint Eminescu szobrának leleplezésén is és az új repülőtér felavatásán vesznek részt. Ugy hírlik, hogy ez alkalommal a miniszterelnök betérjeszti aláírás végett a törvény dekrétumok végleges szövegét. Csütörtökön reggel Bukarestben minisztertanácsra ülnek össze a kormány tagjai.

Felakasztotta magát és meghalt egy 14 éves cselédleánya

(KOLOZSVÁR.) Ma délelőtt a Baba Novac-ucca 9. szám alá hívták ki a mentőket, ahol Balás Irénke, 14 éves cselédleány a lakás egyik félreeső helyiségében felakasztotta magát.

Az öngyilkos kisleányon már régebben életuntság jelei mutatkoztak s többször hangoztatta, hogy öngyilkos lesz.

Gazdája, akinél szolgált, e hónap 15-én felmondott neki és valószínűleg ezt vette a gyerek-leány úgy a szívére, hogy tette elkövetésére elerkezettnek látta az időt. Holttestét a klinikai hullaházba szállították. A rendőrség beindította a vizsgálatot az öngyilkosság valódi okának felderítésére.

Halálba rohant a luxusautó: egy ember meghalt, 2 életveszélyesen, 2 könnyebben megsebesült

(BUKAREST.) Az autókatasztrófák száma megszorodott. Ma éjjel megrendítő szerencsétlenség történt a Bukarest—ploesti országúton. Egy Buick márkájú kocs, amelyet Dumitru Dobrescu tényleges katona vezetett, hatalmas sebességgel száguldott otopeni irányból. Szembe vele parasztszekér baktatott az országúton. A Buick vezetője ki akarta kerülni, de a sikos úton megcsuszott a félrerántott kocs és irtózatos lendülettel nekivágódott az országút szélen álló egyik fának. A katasztrófa a második utasvezetők laktanyájától nem messze történt. Az őrszem fellármázta a laktanyát, ahonnan csakhamar mentőosztagok siettek az áldo-

zatok segítségére. Dobrescu Dumitru, aki koponyaalapú és hátgerinc-törést szenvedett, haldokolva emelték ki az autóról, a roncsai alól, úgy, hogy kórházba szállítása közben kiszervengett. Az autón ülők közül Dobrescu édesanyja, valamint 14 éves huga szintén életveszélyesen megsebesültek és reménytelen állapotban fekszenek a kórházban. Az öreg Dobrescu, aki dusszagdag kereskedő, valamint a kiszervengett Dumitru Dobrescu menyasszonya könnyű sérülésekkel uszták meg a szerencsétlenséget. A nyomozás során megállapították, hogy az autó több, mint 80 kilométeres sebességgel száguldott.

Csütörtökön kezdődik a kisebbségi tanítók románnyelvű szóbeli vizsgálója

(KOLOZSVÁR.) A közoktatásügyi miniszter eredetileg vasárnapra tűzte ki a kisebbségi tanítók románnyelvű vizsgáját. A kolozsvári vizsgáztató bizottsághoz beosztott 202 kisebbségi tanító a jelzett időben pon-

tosan megjelent a tanítóképző intézetben. Többórás várakozás után kiderült, hogy

a kijelölt vizsgáztató bizottság nem érkezett meg.

s ezért Pteancu tanfelügyelő távira-

tilag új bizottság kinevezését kérte közoktatásügyi miniszteről, ami is történt. Idegölő várakozás után új vizsgáztató bizottság hétfőn délután ült össze. Csoportokba osztották a Kolozs-, Maros-, Naszód-, Szamos- és Tordamegyékből összesereglett tanítókat és kiosztották a vizsgatételt, amelyre írásban kellett megfelelni. A vizsgatétel a következőképpen hangzott: „A gyermekek lelki jólétének emelésére hogyan használhatjuk fel román történelem tetteit?”

A kissé akadémikus feladványt tanítók körülbélül egy óra alatt oldották meg, amely után kihirdették, hogy a vizsgálatok szóbeli részét csütörtökön reggel kezdik meg.

HÁROMHETES CSECSEMŐVEL A VIZSGÁZTATÓ BIZOTTSÁG FLOTT

Lehetetlen volt meghatározni a vizsgálat nélkül végigtekinteni a vizsgálati leltékelt kisebbségi tanítók és tanítóknak szomorú csoportján. Fájdalom vett erőt a szíveken, amikor egy anya háromhetes csecsemőjével jelent meg a vizsgáztató bizottság előtt.

A fiatal anya arcán betegségének jelei látszanak.

Könyörgő hangon kérte a vizsgáztató bizottság elnökét, Pteancu tanfelügyelőt, legyen tekintettel állapotára és tekintsen el a vizsgától.

Pteancu tanfelügyelő a kétségbeesett tanítónő kérését

elutasította és kijelentette, hogy csak Anghelescu miniszter adhat felmentést a vizsga alól.

59 ÉVES TANÍTÓ A VIZSGA-PADBAN

Egy 59 éves vidéki tanítón anynyira erőt vett az izgalom, hogy két fiának kellett támogatnia a vizsgáztató bizottság elé a maga tehetetlen, öreg magyar tanítót.

A vizsgáztató bizottság nem vette tekintetbe a hófehérhajú magyar tanító idegállapotát, kijelentette, hogy adja be felmentési kérvényét a vizsga alól a közoktatásügyi miniszterhez.

Mondanunk sem kell, hogy az öreg tanító nem sokkal később ott ült a padban és reszkető kezekkel igyekezett megoldani a számára akadémikus tételt.

Hogy miként oldotta meg, azt nem tudjuk.

Egy magyar tanítónő román nemzetiségű ruhába öltöztetett két kisfiával jelent meg a vizsgán.

Ki-ki úgy próbálja a kenyérét, az életlehetőségét menteni, ahogy tudja.

Megegyezett munkásival az Iris-gyár vezetősége

(KOLOZSVÁR.) Két heti áldatlan tusakodás után végre megállapodás jött létre a kolozsvári Iris-gyár igazgatósága és a sztrájkot proklamáló 47 elbocsátott munkás között. Tegnap délelőtt Chirila munkügyi vezérinspektor jelenlétében folytatódott a néhány nappal ezelőtt megkezdődött békéltető tárgyalások, amelyek végre is eredményre vezettek. A megállapodás szerint érvényben maradnak a három héttel ezelőtt érvényben volt fizetések, azonkívül a gyár vezetősége közelezi magát a munkások fokozatos visszavételére. Negyvenhét sztrájkoló munkás közül negyvenkettő ma reggel már munkába is állott. A gyár minden üzemében a rendes mederben folyik a munka.

CENZURAT